

SCOPIC CLAUSE*

*Yrd.Doç.Dr. Oğuz CANER***

I. ORTAYA ÇIKIŞ SEBEPLERİ

1989 Kurtarma Konvansiyonu'nun 1996 yılında yürürlüğe girmesinden¹ sonra denizcilik sektöründe 13. ve 14. maddelerin uygulamasından kaynaklanan birtakım sorunlar yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladı. Kulüpler², yeni düzenlemenin kurtarıcının verdiği hizmeti uzatabildiği kadar uzatmasına sebep olabileceğinden³ endişe ederken tekne sigortacıları ise sürecin uzamasıyla geminin tam zıya teşkil edip etmeyeceğinin belirlenmesinin gecikmesinden rahatsızlık duymaya başlamıştır. Kurtarıcıların şikayetlerinin toplandığı noktalar ise; P&I⁴ kulüplerinden gerekli teminatın sağlanmasındaki ve ödemelerdeki sorunlar⁵, Konvansiyon'un 1/d hükmündeki çevre kirlenmesine ilişkin tanımındaki coğrafi alanın darlığı⁶, çevre kirlenmesinin tespiti işleminin uzmanlık gerektiren uzun ve pahalı bir süreç olması⁷ ve Nagasaki Spirit⁸ davasındaki nihai karar sonucunda özel tazminatın hesaplanmasında kar unsurunun dikkate

* Special Compensation P & I Clause.

** Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Deniz Hukuku Öğretim Üyesi.

1 1989 Kurtarma Konvansiyonu, 29. maddesindeki düzenleme gereği onbeş devletin onayından bir yıl sonra 14 Temmuz 1996 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2 P&I Kulüpleri (Protection and Indemnity) ile ilgili geniş bilgi için bkz. ALGANTÜRK, Didem, Deniz Sigorta Hukukunda Kulüp Sigortası (Protection and Indemnity Insurance) (P&I), İstanbul, 2002.

3 HODGES, Susan/HILL, Christopher, Principles of Maritime Law. London, 2001, s. 200; BRICE, Geoffrey, The Law of Salvage: A Time for Change? "No cure no pay" No Good? Tulane Law Review. 1999, V. 71, s. 1839; BROWNE, Ben, Salvage-LOF and SCOPIC. The International Journal of Shipping Law. 1999, S. 2, s. 119.

4 Protection and Indemnity.

5 BROWNE, s. 118.

6 ILGIN, Sezer, ILGIN, Sezer; Kurtarma Hukukundaki Son Gelişmeler Açısından Lloyd's Open Form (LOF) 1980-1990-1995'in İncelenmesi ve US Open Form Salvage Agreement 1996 (Marshall V). Deniz Hukuku Dergisi, 1997, Y. 2, S. 1 (Kıs. ILGIN, Son Gelişmeler) s. 37.

7 BROWNE, s. 119.

8 [1997] 1 Lloyd's Rep. 323.

alınmaması olarak saptanmıştır. ISU⁹ ile uluslararası kulüp arasındaki görüşmelerde özel tazminat uygulamasının basitleştirilmesi, kazalara hızlı müdahalenin sağlanması, hukuki ihtilafların azaltılması, kurtarıcının yapabileceği gereksiz masraf ve hizmetlerin engellenmesi hususunda uzlaşmaya varıldı¹⁰. Bu uzlaşma neticesinde, 1989 Konvansiyonu'nun, 14. maddesine alternatif olarak SCOPIC düzenlemesi ortaya çıkmıştır (SCOPIC, m. 1).

House of Lords'un Nagasaki Spirit davasında¹¹ vermiş olduğu karara karşı kurtarma sektöründe oluşan hoşnutsuzluğu gidermek amacıyla 1999 yılında varılan uzlaşma¹² sonucunda ortaya çıkan SCOPIC ile kurtarıcının hak kazanabileceği özel tazminat belirgin hale getirilirken P&I kulüplerinin ödeyeceği tutarın da kurtarıcının gereksiz masrafları dolayısıyla artmasının önüne geçilmeye çalışılmıştır¹³. Yaklaşık iki yıllık deneme mahiyetindeki uygulamanın ardından uygulamada ortaya çıkan sorunlar dikkate alınarak LOF 2000¹⁴ ile aynı zamanda SCOPIC 2000 de hazırlanarak kullanıma sunulmuştur¹⁵. Burada açıklığa kavuşturulması gereken bir husus ise SCOPIC metninin sadece LOF 2000 ile uygulanabilir bir belge olmadığı, Konvansiyon'un 14. maddesini bünyesinde barındıran bütün LOF metinleri ile birlikte uygulanabileceğidir¹⁶. SCOPIC uygulanmaya başladığında LOF tip sözleşmesinin bir eki haline gelir ve artık özel tazminat LOF'taki 14. maddeye göre değil; bu klozdaki esaslar çerçevesinde hesaplanmaya başlar. Ancak LOF tip sözleşmesi açısından SCOPIC düzenlemesi ile birlikte uygulanmak zorunlu değildir, SCOPIC düzenlemesi olmaksızın da LOF tip sözleşmesi ile kurtarma hizmeti yürütmek mümkündür¹⁷.

II. KURTARMA HİZMETİNİN İCRASINA DAİR DÜZENLEMELER

1989 Uluslararası Kurtarma Konvansiyonu'nun 14. maddesindeki düzenlemeyi bünyesinde barındıran ve "no cure no pay" esasına tabi olan Lloyd's

⁹ International Salvage Union.

¹⁰ ILGIN, Son Gelişmeler, s. 37; Amendment to Lloyd's Open Form-Special Compensation P&I Clause (SCOPIC). www.lssso.com/uploads/5279.pdf (30.4.2003).

¹¹ [1997] 1 Lloyd's Rep. 323.

¹² UK Club Circular 22/99 (November 1999).

¹³ ROSE, Francis D., Kennedy and Rose the Law of Salvage. 6. ed., London, 2002 (Kıs. KENNEDY), s. 449; BRICE, No Cure No Pay, s. 1839.

¹⁴ Lloyd's Open Form.

¹⁵ KENNEDY, s. 193, 449-450.

¹⁶ ÜLGENER, Fehmi, LOF 2000 Kurtarma Tip Sözleşmesi ve SCOPIC Klozu-II. Deniz Ticareti, Aralık 2000, Y. 17. s. 44.

¹⁷ BROWNE, s. 120.

Open Form (LOF)'un eki kabul edilen SCOPIC düzenlemesi ile birlikte kurtarıncının esas sözleşmeden (LOF) kaynaklanan yükümlülükleri, SCOPIC düzenlemelerinin uygulandığı hallerde de aynı şekilde devam etmektedir (SCOPIC, m. 10). Bunlara ek olarak, donatan, teminat sağlama ve kloz çerçevesinde hesaplanan özel tazminatı ödeme yükümlülüğü altına girmektedir. Buna karşılık kurtarıcı da klozun 8 (ii) hükmü gereğince muaccel olan SCOPIC tazminatının herhangi bir şekilde fazla ödenmesi ihtimaline karşı kurtarılan geminin donatanının kabul edeceği şekilde vermeyi taahhüt etmektedir¹⁸.

SCOPIC düzenlemesi ile bir çevre kirlenmesi tehdidi bulunsun ya da bulunmasın kurtarıcı, yazılı olarak donatana müracaat edilmek suretiyle kurtarma sürecinin her aşamasında SCOPIC düzenlemesinin uygulanmasını isteme hakkına sahiptir (m. 2)¹⁹. Kurtarıcı, böyle bir tehdit olmasa bile klozun uygulanmasını talep edebilecektir. Bu düzenleme ile donatanın çevre kirlenmesine yönelik bir tehdidin yokluğunu iddia etmesi imkanının ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Buna karşılık 1989 Konvansiyonu, m. 14'de çevre kirlenmesi tehdidinin varlığı aranmıştır²⁰. LOF tip sözleşmesi altında verilen bir kurtarma hizmetinde kloz kendiliğinden geçerli bir durumda değildir, yazılı şekilde ihbarda bulunulmak suretiyle geçerli hale getirilmesi gerekir. Kurtarıcı, hizmet vermeye başladıktan sonra klozu aktif hale getirebileceği gibi gerekli olduğunu anladığı herhangi bir anda da bu yola başvurabilir²¹. Ayrıca, LOF 2000'de tarafların SCOPIC düzenlemesinin uygulanmaya başlamasına ilişkin olan (7) numaralı soruda "evet" kutucuğunu işaretleyerek klozu yürürlüğe sokmaları mümkündür²². Yazılı başvuru ile SCOPIC esaslarının uygulanmaya başlaması şartı dolayısıyla müracaattan önceki hizmetler-

¹⁸ KENNEDY, s. 453.

¹⁹ BROWNE, s. 120; North of England P&I Kulübü'nün yayınlamış olduğu 39 sayılı sirkülerde kurtarıncının bu haktan yararlanırken 1989 Kon. 1/d hükmündeki coğrafi kısıtlamaya tabi olmadığı, bunun kurtarıcı lehinde, Kulüp aleyhinde bir gelişme olduğu belirtilmektedir. Bkz. www.lso.com/uploads/5279.pdf (30.4.2003) ve www.nepia.com/Circulars/SelectedCirculars/jul99-amendmenttolof.htm (29.4.2003); SPEARES, Sandra, Salvors back proposals for LOF 2000 contract. Lloyd's List. October 19, 1999, s. 5; WITTE Arnold. Special Report: Maritime Accident Prevention: Salvors near completion of simplified contract. Lloyd's List April 15, 1998 s. 9; WOODYARD, Doug, Special Report on Towage and Salvage: Setting a course for the industry. Lloyd's List March 12, 1997 s. 6.

²⁰ ÜLGENER, SCOPIC II, s. 45.

²¹ ÜLGENER, SCOPIC II, s. 45.

²² LOF 90 ve 95'in aksine LOF 2000 metninde özel tazminat ile ilgili 14. madde yer almaktadır. Ancak Kloz D uyarınca işbu madde sözleşmenin uygulanmasında dikkate alınmaktadır. Bkz. KENNEDY, s. 450.

de bu esasların uygulanması mümkün olmadığı için kurtarıcının konumunu güçlendirmek için mümkün olduğu kadar erken safhada bu müracaatı yapması menfaatine olacaktır²³.

SCOPIC tazminatında, kirlenmenin engellenmesi masraflarının yanı sıra geminin derhal yerinden kaldırılmasını müteakip, kirlenmenin kurtarmanın uygun şekilde tamamlanabilmesi amacıyla kirlenmenin ortadan kaldırılması masrafları da dikkate alınmaktadır (m. 13).

Donatan, kurtarma hizmetlerinin ifası sırasında görev yapmak üzere bir "kaza temsilcisi" (shipowners casualty representative, SCR) atayabilir (m. 11). Atanmış olan bu temsilciye rağmen kurtarıcı geminin 'kaptanı verilen hizmetin icrasında yetkili ve sorumludur, kaza temsilcisi ile kurtarıcı kurtarma hizmeti sürecinde işbirliği ile hizmeti yürütürler²⁴. Kaza temsilcisinin görevi, kurtarıcıyı kontrol, yapılan hizmetleri denetleme ve işlemlerin uygun olmadığına bakmaktır²⁵. Eğer bir kaza temsilcisi atanmamış ise ilgili P&I kulübü bir gözlemci atayabilir²⁶. Bunun dışında yükle ilgililer, tekne ve yük sigortacıları da özel temsilci atama hakkına sahiptirler (Special Representative, SR)²⁷.

SCOPIC düzenlemesinin getirdiği bir diğer yenilik de kurtarıcılara belli şartlar dahilinde kurtarma sözleşmesini sona erdirmeye (fesih) imkanı tanımasıdır. Buna göre kurtarıcı, masraflarının kurtarılabilecek değerleri ve işbu klot hükümlerine göre alabileceği ücreti geçmesi halinde SCOPIC düzenlemesi ile LOF sözleşmesini sona erdirebilme hakkına sahiptir (m. 9). Kurtarıcı; SCOPIC ve esas sözleşme gereğince yürütmekte olduğu hizmetleri donatana (eğer varsa donatanın kaza temsilcisine de) yazılı olarak bildirmek suretiyle sona erdirebilir. Ancak bunun için o ana kadar yapmış olduğu ve bu aşamadan sonra yapılacak masrafların toplamının kurtarma konusu malvarlıklarının değerini ve SCOPIC tazminatı olarak talep edilebilecek tutarını aşması gerekir (m. 9(i)).

SCOPIC, kurtarıcı ile donatan (özellikle donatanın tabi olduğu P&I Kulübü arasında) arasında yapılan bir anlaşma olarak görülmektedir²⁸.

²³ BROWNE, s. 120.

²⁴ BRICE, No Cure No Pay, s. 1841; www.bmla.org.uk/annual_report/rep_salvage_wallis.htm (07.01.2003). Donatanın kaza temsilcisi için bkz. SCOPIC, Ek B.

²⁵ ÖZYABASLIGİL, s. 153.

²⁶ SCOPIC, Ek: C; Code of Practice, m. 2.

²⁷ SCOPIC, m. 12 ve Ek: C.

²⁸ KENNEDY, s. 451; HODGES/HILL, s. 200; WALLIS, Robert, Latest Developments on Lloyd's Form. www.bmla.org.uk/annual_report/rep_salvage_wallis.htm (07.01.2003).

SCOPIK'un uygulanabilmesi için kural olarak kurtarıcı ISU'nun (International Salvage Union) üyesi olmalı, kurtarılan taraf ise Uluslararası grubun (International Group of P&I) sigorta himayesinde bulunmalıdır²⁹.

Sona erdirmeye hakkı kurtarıcının yanı sıra donatana da tanınmıştır. Donatan, bu hakkını kloz yürürlüğe girdikten sonra her an –yazılı olarak– kullanma hakkına sahiptir. Kurtarıcının aksine donatanın bu hakkını kullanması beş tam günlük ihtar süresine tabi tutulmuştur. Donatan sona erdirmeye hakkını kullanmış olsa bile, normal şartlar altında kurtarıcının toparlanması için geçen süre de dahil olmak üzere beş günlük süreyi aşan dönem için SCOPIK EK: (A)'daki tarifelere göre hesaplanan tazminatı ödemekle yükümlüdür (m. 9(i)).

Ancak kamu makamları tarafından kurtarıcının hizmete devam etmesinde yarar görülen hallerde taraflar SCOPIK, m. 9'dan doğan sona erdirmeye haklarını kullanamazlar (9(iii))³⁰.

SCOPIK klozu dolayısıyla ortaya çıkan tazminatın muhatabı donatandır (SCOPIK, m. 6(i) ve 14). 1989 Konvansiyonu'nun 13. maddesi uyarınca hesaplanacak tazminatı aşan kısım sadece donatanı ilgilendirdiği için müşterek avaryaya teşkil etmeyecektir. Donatan, doğrudan veya dolaylı olarak müşterek avaryaya hesabında veya tekne sigortacılarına karşı bir talepte bulunamayacaktır³¹.

Klozun 15. maddesinde, klozun uygulanmasından doğabilecek ihtilafların asıl sözleşmede (LOF) belirtilen tahkim şekline tabi olacağı belirtilmiştir (m.15)³².

III. TAZMİNATA DAİR DÜZENLEMELER

1989 Konvansiyonu'nun 14. maddesinin³³ uygulanmasından doğabilecek sorunları gidermeyi amaçlayan SCOPIK hükümleri, LOF tip sözleşmesi-

²⁹ ÖZYABASLIGİL, Mehmet R.; SCOPIK Kloz ve Uygulamasına İlişkin Bir Derleme. DHD., Y. 4, S. 3-4, 1999, s. 149; WALLIS, Robert, Latest Developments on Lloyd's Form. www.bmla.org.uk/annual_report/rep_salvage_wallis.htm (07.01.2003).

³⁰ Bkz. 1989 Kon. m. 5.

³¹ KENNEDY, s. 457.

³² Bu maddeye ek olarak SCOPIK, m. 3(iv)'de bir anlaşmanın mevcut olmaması halinde teminatı verecek kişi, teminatın şekli, teminat miktarındaki arttırma veya azaltmalar ile ilgili uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözüleceği hükme bağlanmıştır.

³³ Kurtarıcı SCOPIK düzenlemelerinden yararlanmaktan vazgeçmedikçe özel tazminatla ilgili 14. madde uygulanmayacaktır. İngiliz doktrininde, 14. maddenin devre dışı bırakılması ile ilgili madde 1'in sadece 14.1 ve 2. bentleri amaçladığını ifade edilmektedir. Kusurlu kurtarıcıyı özel tazminattan mahrum eden 14/5 ve donatanın rücu hakkını dü-

ne ek mahiyetindedir. Bu kloz ile römorkör, personel, ekipman vs. için kar unsurunu da içeren tarifeler belirlenmiştir. Taraflar arasında bu kloz kabul edildiği takdirde özel tazminatın hesaplanması SCOPIC düzenlemesinde belirlenen esaslar dairesinde yapılacaktır³⁴.

SCOPIC dolayısıyla ödenecek tazminat, beşinci maddede yer alan esaslar ve EK (A)'da³⁵ yer alan ayrıntılı tarifeler yardımı ile hesaplanmaktadır. Buna ek olarak, tazminat, kirlenmenin önlenmesi masraflarını kapsadığı gibi kurtarmanın selameti için geminin yakın çevresindeki kirlenmenin giderilmesi masraflarını da (SCOPIC, m. 13) kapsayacaktır³⁶.

SCOPIC dolayısıyla ödenecek tutar, personel, römorkör ve diğer yüzer araçlar, taşınır kurtarma donanımı ve kurtarıcının yapmış olduğu masrafların tutarına eklenecek ücret kaleminden oluşur (5/i). Personel, römorkör ve diğer yüzer araçlar, taşınır kurtarma donanımına ilişkin tazminat, klozun (A) ekinde yer alan oranlara göre harcanan zaman ve kullanılan unsurlar dikkate alınarak belirlenecektir (5/ii).

Kurtarıcının yapmış olduğu harcamalar iki şekilde dikkate alınabilmektedir (5/iii): Başka bir ISU üyesi veya onun yan işletmelerinden sağlanan personel, sair araç-gereç ve römorkörlerle ilgili harcamalar; kurtarıcının yapmış olduğu harcamalar dikkate alınmaksızın SCOPIC metnindeki tarifelere göre belirlenen tutar esas alınmak suretiyle hesaplanacaktır. Buna karşılık, ISU üyesi olmayan bir işletmeden sağlanan personel, römorkör ve sair araç-gereçler için kurtarıcının yapmış olduğu harcamalar SCOPIC'da yer alan tarifelerin üzerinde ise donatının kaza temsilcisinin (SCR) masrafların makul olduğuna kanaat getirmesi³⁷ şartıyla yapılan masrafların tamamı dikkate alınmak suretiyle tazminat hesabı yapılacaktır.

Kurtarıcının yapmış olduğu masraflara ek olarak ayrıca SCOPIC, m. 5(i), (ii), (iii) bentleri uyarınca hesaplanan tazminat tutarına, bu tutarın % 25'i de ücret olarak eklenecektir³⁸. Ancak, ISU üyesi olmayan bir işletme-

zenleyen 14/6 hükümlerinin de SCOPIC formu ile birlikte uygulanabileceği görüşü savunulmaktadır bkz. KENNEDY, s. 455.

³⁴ BROWNE, s. 120.

³⁵ SCOPIC kloz çerçevesinde hesaplanacak tazminat için gereken zamanlarda düzeltmeye tabi tutulan tarifelerden yararlanılmaktadır³⁵. Bu tarifeler için bkz. SCOPIC, Ek A.

³⁶ KENNEDY, s. 455-456.

³⁷ Donatının kaza temsilcisinin mevcut olmaması veya uyuşmazlık halinde sorunun tahkim yoluyla halli gerekir.

³⁸ SCOPIC, m. 5(iv). SCOPIC, m. 5(i),(ii) ve (iii) bentleri uyarınca hesaplanan tazminat, kurtarıcının masraflarının karşılığını teşkil ederken eklenen ek meblağ ise kurtarma hiz-

den sağlanan personel, araç-gereçler için kurtarıcının yapmış olduğu harcamaların³⁹, klotun (A) ekinde yer alan tarifelerden fazla çıkması durumunda; (a) Personel, römorkör ve sair araç-gereçler için kurtarıcının yapmış olduğu "fiili" harcamalara eklenecek % 10 oranında ücret eklenerek bulunan meblağ; (b) Personel, römorkör ve sair araç-gereçler için kurtarıcının yapmış olduğu harcamalara % 25 oranında bir meblağın eklenmesiyle bulunacak meblağlardan hangisi daha yüksek ise o ödenecektir (5/iv). Bu düzenleme, kurtarıcının masraflarının klotun (A) ekinde yer alan tarifelere göre hesaplanan miktardan fazla olması halinde kurtarıcı lehine bir çözüm olarak ortaya çıkmaktadır⁴⁰.

SCOPIC düzenlemesinin yürürlüğe sokulup sokulmadığına bakılmaksızın kurtarma ücreti 1989 Kon. 13. madde hükümlerine göre hesaplanmaya devam edileceği bu noktada belirtilmelidir. Ayrıca 1989 Kon. 13. madde kapsamındaki kurtarma ücreti, SCOPIC tazminatı "no cure no pay" prensibi doğrultusunda bir istisna sebebi olarak ortadan kalkmayacaktır (SCOPIC, m. 6).

1989 Kon. m. 13 ye göre ana sözleşme (LOF) tahtında hesaplanan veya üzerinde uzlaşılan kurtarma ücreti hesaplanan SCOPIC tazminatından fazla çıkarsa kurtarıcı yüksek çıkan ücretin indirilmesi suretiyle kurtarıcı aleyhine bir durum ortaya çıkmaktadır⁴¹. İndirim, bu hesaplamaların arasındaki farkın % 25'i oranında olacaktır. Ancak indirim işleminde SCOPIC hükümlerinin kurtarma hizmetinin başladığı ilk günden itibaren uygulanmaya başladığı varsayılacaktır (m. 7)⁴².

SCOPIC tazminatının ödenme zamanı da 1989 Konvansiyonu'nun 13. maddesi anlamında ücrete hak kazanılıp kazanılmadığına bağlı olarak şu şekilde tespit edilecektir: (a). 13. Madde kapsamında kurtarma ücreti elde edilememişse SCOPIC tazminatı işbu talebin ileri sürülmesinden itibaren bir ay içerisinde geminin sahipleri tarafından ödenecektir. Ortaya çıkan miktarların faizi hizmetlerin sona ermesi tarihinden ödeme tarihine kadar US dolar

meti sürecindeki emeğin karşılığı olarak ortaya çıkmaktadır. Bkz. ÜLGNER, SCOPIC II, s. 49.

³⁹ SCOPIC, m. 5(iii/b).

⁴⁰ ÜLGNER, SCOPIC II, s. 49.

⁴¹ KENNEDY, s. 456.

⁴² Klotun fiilen geçerli kılındığı tarihe öncelik verilecek olursa bu ana kadar yapılmış olan SCOPIC türü çalışmaların karşılığı 13. madde çerçevesinde hesaplanacağı için kurtarıcı aleyhine bir sonuca sebep olmasının önlenmek istenmesi doktrinde bu düzenlemenin gerekçesi olarak ifade edilmektedir. BKZ. ÜLGNER, Fehmi, LOF 2000 Kurtarma Tip Sözleşmesi ve SCOPIC Klotu-III. Deniz Ticareti, Y. 18, Ocak/Şubat 2001, s. 243.

kuru üzerinden % 1 faiz eklenmek suretiyle hesaplanacaktır (8/i(a)); (b). Eğer, SCOPIC tazminatı talebinin yanı sıra 13. madde anlamında kurtarma tazminatı için de bir talep ortaya çıkarsa hesaplanan SCOPIC tazminat miktarının % 75'i 13. maddede yer alan ve gemi ve diğer malvarlıklarından talep edilen toplam miktarı aştığı durumda bir ay içerisinde gemi sahipleri tarafından ödenecektir (8/i(b)).

SCOPIC tazminatı ile ilgili teminatlar, esas itibariyle klozun 3. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre Kloz uygulanmaya başladıktan sonra kurtarma hizmetinden yararlanan donatan iki iş günü içerisinde bir banka garantisini veya P&I kulüp teminatı sağlamak durumundadır⁴³. Teminatın az ya da fazla olması halinde taraflar arasında bu konuda çıkabilecek uyuşmazlıklar tahkim yolu ile halledilir (m. 3). İki iş günü içerisinde teminat sağlanmazsa kurtarıcı SCOPIC klozdan vazgeçerek 1989 Konvansiyonu'nun 14. maddesi uyarınca hesaplanacak özel tazminatı tercih etme yoluna gidebilir (m. 4). Buna karşılık kurtarıcı da muaccel olan SCOPIC tazminatının, ödenen meblağdan az olması halinde; başka bir ifade ile herhangi bir fazla ödeme ihtimaline karşı gemi maliklerince kabul edilebilir bir şekilde ek olarak teminat vermek durumundadır (8/ii).

⁴³ Kurtarıcının 14. madde hükümlerini değil de SCOPIC hükümleri çerçevesinde hizmet vermesi halinde kurtarma hizmetinden yararlanan geminin P&I kulübü 3 milyon Amerikan doları tutarında teminat verecektir. SCOPIC kloz, 3(i). Code Practice ile bütün ISU üyeleri Group P&I teminatını kabul etmişlerdir.

SCOPIC 2000

<p>1. General</p> <p>This SCOPIC clause is supplementary to any Lloyd's Form Salvage Agreement "No Cure - No Pay" ("Main Agreement") which incorporates the provisions of Article 14 of the International Convention on Salvage 1989 ("Article 14"). The definitions in the Main Agreement are incorporated into this SCOPIC clause. If the SCOPIC clause is inconsistent with any provisions of the Main Agreement or inconsistent with the law applicable hereto, the SCOPIC clause, once invoked under sub-clause 2 hereof, shall override such other provisions to the extent necessary to give business efficacy to the agreement. Subject to the provisions of Clause 4 hereof, the method of assessing Special Compensation under Convention Article 14(1) to 14(4) inclusive shall be submitted by the method of assessment set out hereinafter. If this SCOPIC clause has been incorporated into the Main Agreement the Contractor may make no claim pursuant to Article 14 except in the circumstances described in sub-clause 4 hereof. For the purposes of liens and time limits the services hereunder will be treated in the same manner as salvage.</p>	<p>1. Genel Olarak</p> <p>SCOPIC Clause, 1989 Uluslararası Kurtarma Konvansiyonu'nun 14. maddesindeki düzenlemeyi bünyesinde barındıran ve "no cure no pay" esasına tabi olan (bundan sonra ana sözleşme olarak anılacak olan) Lloyd's Open Form(LOF)'un ekidir. Ana sözleşmede yer alan tanımlar SCOPIC Klotz içinde geçerlidir. İşbu klotzun 2. maddesindeki düzenlemeler çerçevesinde uygulanmaya başlanan SCOPIC Klotz, ana sözleşmedeki düzenlemeler veya uygulanan hukuk ile uyumsuzluk arz ederse öncelikli olarak uygulanır. Konvansiyonun 14(1)-14(4) hükümleri dahilinde özel tazminatın hesaplanmasındaki yöntem 4. maddedeki düzenlemeye tabi olmak üzere burada da ücretin hesaplanmasında dikkate alınacaktır. SCOPIC Klotz ana sözleşmeye dahil edilmişse kurtarıcı, alt klotz 4'de belirtilen haller dışında 14. maddeye dayanan bir talepte bulunamaz. Rehlinler ve zamanaşımı, kurtarma hizmetlerindeki esaslara tabi olacaktır.</p>
<p>2. Invoking the SCOPIC Clause</p>	<p>2. SCOPIC Klotz'un Geçerli Kılınması</p>
<p>The Contractor shall have the option to invoke by written notice to the owners of the vessel the SCOPIC clause set out</p>	<p>İçinde bulunulan şartlara ve özellikle çevre zararı tehdidi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kurtarı-</p>

<p>hereafter at any time of his choosing regardless of the circumstances and, in particular, regardless of whether or not there is a "threat of damage to the environment". The assessment of SCOPIC remuneration shall commence from the time the written notice is given to the owners of the vessel and services rendered before the said written notice shall not be remunerated under this SCOPIC clause at all but in accordance with Convention Article 13 as incorporated into the Main Agreement ("Article 13").</p>	<p>rı, donatana yazılı bildirimde bulunmak suretiyle her zaman SCOPIC Kızı geçerli hale getirme hakkına sahiptir. SCOPIC tazminatı, kurtarıcının yazılı bildiriminin donatana ulaşmasıyla hesaplanmaya başlar. Yazılı bildirimden önceki hizmetler SCOPIC Kızı hükümleri çerçevesinde değil, ana sözleşmeye dahil edilmiş olan Konvansiyon'un 13. maddesi uyarınca hesaplanır.</p>
<p>3. Security for SCOPIC Remuneration</p>	<p>3. SCOPIC Tazminatı için Teminat</p>
<p>(i) The owners of the vessel shall provide to the Contractor within 2 working days (excluding Saturdays and Sundays and holidays usually observed at Lloyd's) after receiving written notice from the contractor invoking the SCOPIC clause, a bank guarantee or P&I Club letter (hereinafter called "the Initial Security") in a form reasonably satisfactory to the Contractor providing security for his claim for SCOPIC remuneration in the sum of US\$3 million, inclusive of interest and costs.</p>	<p>(i) Donatan, kurtarıcının SCOPIC Kızın yürürlüğe girdiğine dair yazılı ihtarı aldıktan sonra iki işgünü içerisinde (cumartesi ve pazar ve Lloyd's tarafından genel olarak tatil kabul edilen günler hariç) banka garantisi veya P&I Kulüp mektubu (bundan böyle birinci teminat olarak adlandırılacaktır) şeklinde kurtarıcının kabul edebileceği makul bir şekilde faiz ve masraflar dahil olarak SCOPIC tazminatı karşılığında 3 milyon Amerikan doları tutarında yeterli teminatı sağlayacaktır.</p>
<p>(ii) If, at any time after the provision of the Initial Security the owners of the vessel reasonably assess the SCOPIC remuneration plus interest and costs due hereunder to be less than the security in place, the owners of the vessel shall be entitled to require the Contractor to reduce the security to a reasonable sum and the Contractor shall be obliged to do so once a reasonable sum has been agreed.</p>	<p>(ii) Donatan tarafından teminat sağlandıktan sonra faiz ve masraflar dahil olmak üzere SCOPIC tazminatının sağlanan teminattan az olduğu anlaşılırsa, donatan kurtarıcıdan teminatın makul bir tutara indirilmesini isteyebilir. Kurtarıcı üzerinde uzlaşmış makul bir teminat miktarını kabul etmekle yükümlüdür.</p>
<p>(iii) If at any time after the provision</p>	<p>(iii) Teminat sağlandıktan sonra</p>

<p>of the Initial Security the Contractor reasonably assesses the SCOPIC remuneration plus interest and costs due hereunder to be greater than the security in place, the Contractor shall be entitled to require the owners of the vessel to increase the security to a reasonable sum and the owners of the vessel shall be obliged to do so once a reasonable sum has been agreed.</p>	<p>faiz ve masraflar dahil olmak üzere makul bir şekilde hesaplanan SCOPIC tazminatının sağlanan teminatın üzerinde olduğu anlaşılırsa kurtarıcı, donatandan bunun makul bir miktara yükseltilmesini talep edebilir. Donatan, üzerinde uzlaşılan makul bir tutarı kabul etmekle yükümlüdür.</p>
<p>(iv) In the absence of agreement, any dispute concerning the proposed Guarantor, the form of the security or the amount of any reduction or increase in the security in place shall be resolved by the Arbitrator.</p>	<p>(iv) Bir anlaşmanın yokluğu halinde kimin teminatının kabul edileceği, teminatın şekli, teminatın artırılması veya azaltılması ile ilgili uyuşmazlıklar hakem tarafından çözülecektir.</p>
<p>4. Withdrawal</p>	<p>4. Vazgeçme</p>
<p>If the owners of the vessel do not provide the Initial Security within the said 2 working days, the Contractor, at his option, and on giving notice to the owners of the vessel, shall be entitled to withdraw from all the provisions of the SCOPIC clause and revert to his rights under the Main Agreement including Article 14 which shall apply as if the SCOPIC clause had not existed. PROVIDED THAT this right of withdrawal may only be exercised if, at the time of giving the said notice of withdrawal the owners of the vessel have still not provided the Initial Security or any alternative security which the owners of the vessel and the Contractor may agree will be sufficient.</p>	<p>İki iş günü içerisinde donatan yeterli teminat temin etmezse kurtarıcı donatana ihtarda bulunmak şartıyla SCOPIC Klotdaki düzenlemelerden vazgeçerek; SCOPIC Klot mevcut değilmiş gibi Konvansiyon'un 14. maddesini ihtiva eden asıl sözleşmenin uygulanmasını isteme hakkına sahiptir. Kurtarıcıya tanınmış olan vazgeçme hakkı sadece vazgeçme ihtarı anında donatanın henüz yeterli teminat sağlayamamış veya kurtarıcı ile donatanın üzerinde uzlaştıkları başka bir teminatın olmaması halinde kullanılabilir.</p>
<p>5. Tariff Rates</p>	<p>5. Tarifeler</p>
<p>(i) SCOPIC remuneration shall mean the total of the tariff rates of personnel; tugs and other craft; portable salvage equipment; out of pocket expenses; and</p>	<p>(i) SCOPIC tazminatı, personel, römorkör ve diğer deniz araçları, portatif kurtarma donanımı, yapılan masraflar ve uygun bir primin toplama</p>

bonus due.	mından oluşur.
<p>(ii) SCOPIC remuneration in respect of all personnel; tugs and other craft; and portable salvage equipment shall be assessed on a time and materials basis in accordance with the Tariff set out in Appendix "A". This tariff will apply until reviewed and amended by the SCR Committee in accordance with Appendix B(1)(b). The tariff rates which will be used to calculate SCOPIC remuneration are those in force at the time the salvage services take place.</p>	<p>(ii) Personel, römorkör ve diğer deniz araçları ile portatif kurtarma donanımlarına ilişkin SCOPIC tazminatı, harcanan zaman ve malzemeler esas alınarak "A" Eki'ndeki tarifelere göre belirlenir. Bu tarife Ek (1)(b) uyarınca SCR Komitesi tarafından gözden geçirilip tadil edilene kadar uygulanacaktır. SCOPIC tazminatının hesaplanmasında, kurtarma hizmetlerinin verildiği zamanda geçerli olan tarifeler kullanılır.</p>
<p>(iii) "Out of pocket" expenses shall mean all those monies reasonably paid by or for and on behalf of the Contractor to any third party and in particular includes the hire of men, tugs, other craft and equipment used and other expenses reasonably necessary for the operation. They will be agreed at cost, PROVIDED THAT:</p>	<p>(iii) "Yapılan masraflar"; kurtarıcı tarafından veya üçüncü kişiler tarafından onun hesabına verilen; verilen hizmet için gerekli olan, özellikle personel gideri, römorkör ve diğer deniz araçları ve diğer donanım için yapılan masraflar anlamındadır. Aşağıdaki şartlar altında yapılan harcamalar masraf olarak dikkate alınacaktır.</p>
<p>(a) If the expenses relate to the hire of men, tugs, other craft and equipment from another ISU member or their affiliate(s), the amount due will be calculated on the tariff rates set out in Appendix "A" regardless of the actual cost.</p>	<p>(a) Harcamalar; bir başka ISU üyesinden veya onun bir yan kuruluşundan personel, römorkör, diğer deniz araçları ve donanımın temini ile ilgili ise fiili harcama tutarı dikkate alınmaksızın Ek A'daki tarifeye göre hesaplanacaktır.</p>
<p>(b) If men, tugs, other craft and equipment are hired from any party who is not an ISU member and the hire rate is greater than the tariff rates referred to in Appendix "A" the actual cost will be allowed in full, subject to the Shipowner's Casualty Representative ("SCR") being satisfied that in the</p>	<p>(b) ISU üyesi olmayan kuruluşlardan sağlanan personel, römorkör, diğer deniz araçları ve donanım için yapılan harcamalarda; yapılan harcama Ek A'da yer alan tarifelerden fazla ise Donatının Kaza Temsilcisinin (SCR) içinde bulunulan şartlar dahilinde</p>

<p>particular circumstances of the case, it was reasonable for the Contractor to hire such items at that cost. If an SCR is not appointed or if there is a dispute, then the Arbitrator shall decide whether the expense was reasonable in all in the circumstances.</p>	<p>makul olduğuna ikna olması şartıyla fiili masraf tam olarak kabul edilecektir. Eğer donatan bir kaza temsilcisi (SCR) tayin etmemişse ya da tayin etmiş olmasına rağmen uyumsuzluk sözkonusu ise masrafların makul olup olmadığına hakem karar verecektir.</p>
<p>(iv) In addition to the rates set out above and any out of pocket expenses, the Contractor shall be entitled to a standard bonus of 25% of those rates except that if the out of pocket expenses described in sub-paragraph 5(iii)(b) exceed the applicable tariff rates in Appendix "A" the Contractor shall be entitled to a bonus such that he shall receive in total</p>	<p>(iv) Kurtarıcı, yukarıda belirtilen tarifelerdeki tutarlara ve yapılan masraflara ek olarak bu tarifelerin % 25'i oranında standart bir prime hak kazanacaktır. Ancak, altparagraf 5(iii)(b)'de belirtilen masrafların Ek(A)'da yer alan tarifeleri aşması halinde kurtarıcı aşağıda belirtilen tutarda ikramiyeye hak kazanır.</p>
<p>(a) The actual cost of such men, tugs, other craft and equipment plus 10% of the tariff rate, or</p>	<p>a. Personel, römorkör, diğer deniz araçları ve donanım için yapılan harcamanın gerçek tutarına % 10 oranında prim eklenmesiyle elde edilen tutar veya;</p>
<p>(b) The tariff rate for such men, tugs, other craft and equipment plus 25% of the tariff rate whichever is the greater.</p>	<p>b. personel, römorkör, diğer deniz araçları ve donanım için belirlenmiş olan tarifeye % 25 oranında prim eklenmesiyle elde edilen tutardan; hangisi daha yüksek ise ondan yararlanacaktır.</p>
<p>6. Article 13 Award</p>	<p>6. 13. Maddedeki Ödül</p>
<p>(i) The salvage services under the Main Agreement shall continue to be assessed in accordance with Article 13, even if the Contractor has invoked the SCOPIC clause. SCOPIC remuneration as assessed under sub-clause 5 above will be payable only by the owners of the vessel and only to the extent that it exceeds the</p>	<p>(i) Ana sözleşme kapsamındaki kurtarma hizmetleri kurtarıcı SCOPIC Kloza başvurmuş olsa bile (1989 Uluslararası Kurtarma Konvansiyonu)13. madde uyarınca hesaplanmaya devam edilecektir. SCOPIC Kloz m. 5 gereğince hesaplanan SCOPIC tazminatı sadece do-</p>

<p>total Article 13 Award (or, if none, any potential Article 13 Award) payable by all salvaged interests (including cargo, bunkers, lubricating oil and stores) after currency adjustment but before interest and costs even if the Article 13 Award or any part of it is not recovered.</p>	<p>natan tarafından; 13. maddedeki toplam miktarı (ya da muhtemel miktarı) aştığı miktara kadar tüm kurtarma faizleri ile birlikte (yük, yakıt ve kumanya dahil olmak üzere) döviz kurlarının ayarlanmasından sonra, ancak faiz ve masrafların eklenmesinden önce, 13. maddedeki tazminat kısmen veya tamamen karşılanmamış olsa dahi ödenebilir.</p>
<p>(ii) In the event of the Article 13 Award or settlement being in a currency other than United States dollars it shall, for the purposes of the SCOPIC clause, be exchanged at the rate of exchange prevailing at the termination of the services under the Main Agreement.</p>	<p>(ii) 13. maddedeki ücret miktarının ya da uzlaşma miktarının Amerikan dolarından farklı bir kur olması halinde, SCOPIC Klok hükümleri doğrultusunda, ana sözleşmede yer alan hizmetlerin sona erme tarihindeki kur dikkate alınır.</p>
<p>(iii) The salvage award under Article 13 shall not be diminished by reason of the exception to the principle of "No Cure - No Pay" in the form of SCOPIC remuneration.</p>	<p>(iii) SCOPIC tazminatının no cure no pay prensibine tabi olmaması 13. maddeye göre hesaplanan kurtarma ücretinin indirilmesine sebep olmayacaktır.</p>
<p>7. Discount</p>	<p>7. İndirim</p>
<p>If the SCOPIC clause is invoked under sub-clause 2 hereof and the Article 13 Award or settlement (after currency adjustment but before interest and costs) under the Main Agreement is greater than the assessed SCOPIC remuneration then, notwithstanding the actual date on which the SCOPIC remuneration provisions were invoked, the said Article 13 Award or settlement shall be discounted by 25% of the difference between the said Article 13 Award or settlement and the amount of SCOPIC remuneration that would have been assessed had the SCOPIC remuneration provisions been invoked on the first day of the services.</p>	<p>İşbu klokun 2. maddesi uyarınca SCOPIC Klok uygulamaya sokulmuş ve ana sözleşme uyarınca 13. maddeye göre hesaplanan veya uzlaşma ile belirlenen ücret (Kur ayarlamasından sonra, faiz ve masrafların hesabından önce) SCOPIC tazminatından fazla ise SCOPIC hükümlerinin uygulamaya başladığı tarih dikkate alınmaksızın 13. madde uyarınca hesaplanan veya uzlaşma ile belirlenen ücret ile SCOPIC tazminat hükümlerine hizmetlerin ilk gününde başvurulsa idi SCOPIC tazminatı ne olacak idiyse o miktar arasındaki farktan % 25 oranında indirim tabi tutulacak.</p>

	tir.
8. Payment of SCOPIC Remuneration	8. Tazminatın Ödenmesi
(i) The date for payment of any SCOPIC remuneration which may be due hereunder will vary according to the circumstances.	(i) SCOPIC tazminatının ödenme tarihinin tespiti aşağıdaki koşullara göre yapılacaktır.
(a) If there is no potential salvage award within the meaning of Article 13 as incorporated into the Main Agreement then, subject to Appendix B(5)(c)(iv), the undisputed amount of SCOPIC remuneration due hereunder will be paid by the owners of the vessel within 1 month of the presentation of the claim. Interest on sums due will accrue from the date of termination of the services until the date of payment at US prime rate plus 1%.	(a) Ana sözleşmenin bir parçası olan (1989 Konvansiyonu) 13. madde anlamında bir ücretin talep edilme ihtimalinin bulunmadığı hallerde SCOPIC Klot Ek B (5)(c)(iv) hükmüne göre hesaplanan tazminat, donatan tarafından talep tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenecektir. Ortaya çıkan miktarın faizi, hizmetlerin sona ermesinden ödeme tarihine kadar ABD faiz oranına + % 1 puan eklenmek suretiyle hesaplanacaktır.
(b) If there is a claim for an Article 13 salvage award as well as a claim for SCOPIC remuneration, subject to Appendix B(5)(c)(iv), 75% of the amount by which the assessed SCOPIC remuneration exceeds the total Article 13 security demanded from ship and cargo will be paid by the owners of the vessel within 1 month and any undisputed balance paid when the Article 13 salvage award has been assessed and falls due. Interest will accrue from the date of termination of the services until the date of payment at the US prime rate plus 1%.	b) 1989 Konvansiyonu m. 13'de düzenlenen kurtarma ücreti ile SCOPIC tazminatının birlikte sözkonusu olması halinde, donatan tarafından Ek B (5)(c)(iv)'deki düzenleme mucibince hesaplanan SCOPIC tazminatının, 13. madde mucibince gemi ve yükten talep edilen teminatı aşan kısmının % 75'inin bir ay içerisinde, kalan kısmın ise 13. madde uyarınca hesaplanan ücretin ödenmesi sırasında ödenmesi gerekir. Faiz, sona erme tarihinden ödeme gününe kadar geçen süre için ABD faiz oranına % 1 oranında ilave yapılmak suretiyle hesaplanacaktır.
(ii) The Contractor hereby agrees to give an indemnity in a form acceptable to	(ii) Kurtarıcı, muaccel olan SCOPIC tazminatının önceden öde-

<p>the owners of the vessel in respect of any overpayment in the event that the SCOPIC remuneration due ultimately proves to be less than the sum paid on account.</p>	<p>nen meblağdan az olması ihtimaline binaen donatan tarafından kabul edilebilir bir şekilde teminat vermeyi taahhüt eder.</p>
<p>9. Termination</p>	<p>9. Sone Erme</p>
<p>(i) The Contractor shall be entitled to terminate the services under this SCOPIC clause and the Main Agreement by written notice to owners of the vessel with a copy to the SCR (if any) and any Special Representative appointed if the total cost of his services to date and the services that will be needed to fulfil his obligations hereunder to the property (calculated by means of the tariff rate but before the bonus conferred by sub-clause 5(iii) hereof) will exceed the sum of:-</p> <p>(a) The value of the property capable of being salvaged; and</p> <p>(b) All sums to which he will be entitled as SCOPIC remuneration</p>	<p>(i) Kurtarıcı, vermiş olduğu ve vereceği hizmetlerin maliyeti (tarife oranlarına ve alt kloz 5(iii)'de belirtilen miktarlara göre hesaplanan ancak prim eklenmeden önceki tutar)</p> <p>(a) Kurtarılması mümkün olan malvarlıklarının değeri ile;</p> <p>(b) SCOPIC tazminatı olarak isteyebileceği miktarı aştığı takdirde,</p> <p>SCOPIC Kloz çerçevesinde vermiş olduğu hizmetleri donatana, SCR ve diğer özel temsilcilere yazılı bildirimde bulunmak suretiyle sona erdirilebilir.</p>
<p>(ii) The owners of the vessel may at any time terminate the obligation to pay SCOPIC remuneration after the SCOPIC clause has been invoked under sub-clause 2 hereof provided that the Contractor shall be entitled to at least 5 clear days' notice of such termination. In the event of such termination the assessment of SCOPIC remuneration shall take into account all monies due under the tariff rates set out in Appendix A hereof including time for demobilisation to the extent that such time did reasonably exceed the 5 days' notice of termination.</p>	<p>(ii) İkinci madde uyarınca SCOPIC Kloz uygulamaya sokulduktan itibaren en az beş gün önceden kurtarıcıya ihbar etmek şartıyla donatan, SCOPIC tazminatını ödeme yükümlülüğünden kurtulabilir. Bu takdirde SCOPIC tazminatı belirlenirken beş günlük ihtar süresi aşılmayacak şekilde harcanan zamanın yanı sıra Ek A'da yer alan tarifelerdeki oranlar dikkate alınacaktır.</p>
<p>(iii) The termination provisions contained in sub-clause 9(i) and 9(ii) above</p>	<p>(iii) Madde 9(i) ve 9(ii) de yer alan sona erdirme ile ilgili hükümler.</p>

shall only apply if the Contractor is not restrained from demobilizing his equipment by Government, Local or Port Authorities or any other officially recognized body having jurisdiction over the area where the services are being rendered.	kurtarıcının malzemelerini geri çekmesinin hizmetin verildiği yerdeki resmi makamlar tarafından engellenmesi halinde uygulanmayacaktır.
10. Duties of Contractor	10. Kurtarıcının Yükümlülükleri
The duties and liabilities of the Contractor shall remain the same as under the Main Agreement, namely to use his best endeavours to save the vessel and property thereon and in so doing to prevent or minimise damage to the environment.	Kurtarıcının yükümlülükleri ve sorumlulukları aynen ana sözleşmede belirtildiği gibi tehlike altındaki malvarlıklarını kurtarmak için elinden gelen bütün çabayı göstermek ve çevre zararlarını azaltmak veya önlemektir.
11. Shipowner's Casualty Representative ("SCR")	11. Donatanın Kaza Temsilcisi ("SCR")
Once this SCOPIC clause has been invoked in accordance with sub-clause 2 hereof the owners of the vessel may at their sole option appoint an SCR to attend the salvage operation in accordance with the terms and conditions set out in Appendix B.	SCOPIC Klotz ikinci madde çerçevesinde geçerli kılınarak uygulamaya başladıktan sonra donatan, Ek B'de yer alan düzenlemeye tabi olarak kurtarma hizmetlerinde görev almak üzere bir kaza temsilcisi (SCR) atayabilir.
12. Special Representatives	12. Özel Temsilciler
At any time after the SCOPIC clause has been invoked the Hull and Machinery underwriter (or, if more than one, the lead underwriter) and one owner or underwriter of all or part of any cargo on board the vessel may each appoint one special representative (hereinafter called respectively the "Special Hull Representative" and the "Special Cargo Representative" and collectively called the "Special Representatives") at the sole expense of the appointor to attend the casualty to observe and report upon the salvage opera-	SCOPIC Klotz geçerli kılındıktan sonra tekne ve makine sigortacıları (birden fazla sigortacının bulunduğu hallerde bunların lideri) ile yük malik veya sigortacıları özel temsilci (bundan sonra "özel tekne temsilcisi", "özel yük temsilcisi" ya da birlikte "özel temsilciler" olarak anılacaktır) atayabilirler. Masrafları atayan tarafa ait alan ve denizcilik alanında teknik bilgisi olan ancak hukukçu olmayan kişiler arasından seçilen özel temsilci; kurtarma hizmetlerinin Ek C'de

tion on the terms and conditions set out in Appendix C hereof. Such Special Representatives shall be technical men and not practising lawyers.	yer alan kayıt ve şartlara uygun olup olmadığını gözlemekle görevlidir.
13. Pollution Prevention	13. Kirlenmeyi önleme
The assessment of SCOPIC remuneration shall include the prevention of pollution as well as the removal of pollution in the immediate vicinity of the vessel insofar as this is necessary for the proper execution of the salvage but not otherwise.	SCOPIC tazminatının hesaplanması, kirlenmenin engellenmesi masraflarını kapsadığı gibi geminin derhal yerinden kaldırılmasını müteakip, kirlenmenin kurtarmanın uygun şekilde tamamlanabilmesi amacıyla ortadan kaldırılması masraflarını da kapsar.
14. General Average	14. Müşterek Avarya
SCOPIC remuneration shall not be a General Average expense to the extent that it exceeds the Article 13 Award; any liability to pay such SCOPIC remuneration shall be that of the Shipowner alone and no claim whether direct, indirect, by way of indemnity or recourse or otherwise relating to SCOPIC remuneration in excess of the Article 13 Award shall be made in General Average or under the vessel's Hull and Machinery Policy by the owners of the vessel.	SCOPIC tazminatı, m. 13'deki miktarı aştığı takdirde bir müşterek avarya harcaması teşkil etmeyecektir; bu tip bir SCOPIC tazminatını ödeme yükümlülüğü sadece gemi malikine ait olacaktır ve doğrudan veya dolaylı tazminat yoluna ilişkin hiçbir talep ya da 13'de yer alan meblağı aşan SCOPIC tazminatı ile ilgili talepler müşterek avarya kapsamında ya da gemi maliklerinin sigorta poliçeleri (himayesi) kapsamında ileri sürülmeyecektir.
15.	15.
Any dispute arising out of this SCOPIC clause or the operations thereunder shall be referred to Arbitration as provided for under the Main Agreement.	SCOPIC Klotz'dan doğan her türlü uyuşmazlık ana sözleşmede düzenlendiği şekilde tahkim yoluyla karara bağlanacaktır.